קפטן אינטרנט

מוסף הארץ למולטימדיה

2.9.97 26 גיליון מס' ● http://www.haaretz.co.il/captain

שיחון הצ'אטים המלא. עמ' 8

● הקפטן יוצא לסופר, עמ' 4 ● אופרות סבון ברשת, עמ' 13

ב־4:00 בבוקר ביום ראשון נדם לבה של הנסיכה. מערכת "קפטן אינטרנט" שולחת את תנחומיה הכנים לעם האנגלי, ובמיוחד להארי וויליאם שנותרו יתומים. עם זאת, המערכת מעוניינת להפנות את תשומת הלב לכמה פרטים שוודאי יתרמו לפריחתה של תיאוריית קונספירציה חדשה. יש אנשים שמתפרנסים מזה, אנחנו נותנים שירות לציבור בחינם.

1. ההתרסקות [illegible]ה במרחק של 6.4 ק"מ מבית חולים. ובכל זאת, עברו יותר מ־[illegible]ות (!) עד שהנסיכה פונתה.
2. אופנוע מחו[illegible]רוס נלקח ממקום התאונה למגרש הגרוטאות. שום רוכב לא הגיע לבית החולים.
3. אחרי המרצדס־בנץ השחורה של אל־פאייד רדפה חבורת צלמי פפרצ'י על אופנועים. לאיזה עיתונים הם היו שייכים? איפה התמונות? איפה הצלמים? איפה העורכים? איפה האופנועים? לכל השאלות האלה עדיין אין תשובה.
4. חמש שעות עברו מהרגע שבו "הוכרז" מותה של דיאנה ועד לרגע שבו יצא שר הפנים הצרפתי בהודעה הדרמטית. מישהו חושב שניסו להודיע למשפחה ולא מצאו אותה?
5. למה היה דחוף [illegible]נסיכה ובן זוגה לברוח מהצלמים? הרי בימים שהם היו בפאריס [illegible]צולמו ללא הפסקה. מה הפחיד אותם? מדובר באשה המצולמת ביותר בעולם. ק[illegible]לומר שהיא היתה בהלם מהעובדה שרוצים לצלם אותה.

השאלות, אם כן, רבות. סביר להניח שאף אחד לא רצה במותה של הנסיכה, אבל אולי מישהו רצה דווקא במותו של בן זוגה. מי זה יכול להיות? האף־בי־איי? האם־איי־5? המוסד? נזכיר גם, שאחרי הגירושים של דיאנה ופרגי הוציאה המלכה – שהיא גם ראש הכנסיה האנגליקנית – צו המורה לכמרים להוציא את שמות שתי הנשים מהתפילה לשלום המשפחה המלכותית. פולסא דנורא נוסח אנגליה. ולנו לא נותר אלא לחכות לסרט.
שלום לך, דיאנה.

שלום, כאן הקפטן שלכם

"מה, אתה פשוט נתקל בתמונות האלה כשאתה מסתובב לתומך ברשת?", שאלו גיל קומר ודב גילהר ב"נכון לעכשיו" נער בן 15 (גולש כבד, כהגדרתו) אחרי שפורסם כי תמונות עירום מזויפות של יעל בר־זוהר מסתובבות באינטרנט.

שאלת חכם, אומרים, היא חצי תשובה. שאלת קומר־גילהר היא לא שאלה חכמה במיוחד, ולכן היא תשובה מלאה. המאזין הבין מיד כי באינטרנט מסתובבות להן תמונות עירום סתם כך. בעודו קורא מאמר ספרותי, עובר על פרשנות לפרשת השבוע באתר "תורהנט", מאזין להופעה חיה או בודק את מצב המניות... הופ! יעל בר־זוהר, עירומה, קופצת על המסך (ולפעמים היא מביאה איתה את דנה דבורין). ככה בדיוק זה עובד.

את דעתו על האיכויות הרדיופוניות של הצמד הקפטן שלכם ישמור לעצמו, אין לו זמן להתעסק עם ממלאי מקום. אבל הראיון הזה הוא מאפיין מובהק של יחס התקשורת לרשת: תערובת של פחד, בורות ומצד שני התלהבות לא מובנת. במוסף "7 ימים" של "ידיעות אחרונות" מלפני שבוע וחצי התפרסמה כתבה על פסטיבל האקרים. הכותב לא פיספס אף פרט, הוא ציין שההאקרים מכוערים (חלקם שמנים מדי, חלקם סובלים מתת־תזונה), גסי רוח, לא מנומסים, מסוכנים לביטחון המדינה ולביטחון האישי וגם לא מתייחסים יפה להורים שלהם.

ההאקרים הם הקורבנות הראשיים של היחס הזה. נכון, חלקם פושעים מסוכנים שמקומם בכלא, אבל רובם המכריע הם ילדים שעושים את זה בשביל האדרנלין. החוק רודף אחריהם – בלי הבחנה – כאילו שהם רוצחים סדרתיים. אם אתה ילד בן 16, עדיף לך ללכת למכור סמים, או לבצע מעשים מגונים, העונש יהיה קל יותר מאשר אם תנסה לפצח את קוד הכניסה של הספרייה הציבורית.

קחו לדוגמה את אנדרו פרגוסון, ילד בן 18 מטקסס, שיחד עם חבריו פרצו למחשבי ספק האינטרנט שלהם. הם לא גנבו כלום, הם לא הרעו לאיש – הם רק הוסיפו כובע מצחיק ללוגו של החברה.

כמה ימים אחר כך, מוקדם בבוקר, הקיפו עשרות שוטרים את בית פרגוסון ופרצו פנימה. הם כפתו אותו באזיקים, לא נתנו לו ללבוש מכנסיים או לשטוף פנים, והחרימו את ספריו ואת המחשב שלו. בבית המשפט הואשם הילד בעברה פלילית בדרגה שלישית. אם יורשע, צפוי פרגוסון למאסר של 10 שנים ולקנס של 10,000 דולר. מישהו רוצה לעשות דוגמה מפרגוסון, למען יראו ויראו.

הקפטן שלכם הוא לא מאלה שמאשימים את התקשורת. על המחשב שלו אין סטיקר שטוען שהיא עוינת ועל המקטרת שלו לא חרות "די לתשקורת". בעניין הזה אין אשמים, אבל יש הרבה מתלהמים. עולם חדש יכול להיות מפחיד; עולם חדש מוליד, מטבע הדברים, פשעים חדשים, נביאים חדשים ונודניקים חדשים. התקשורת לא עוינת (להיפך. בסקר שהתפרסם ברויטר נכתב כי המכורים הכבדים ביותר לרשת הם פקידי בנק ועיתונאים), אבל לא תמיד היא מבינה במה מדובר. מה עושים? שואלים. את מי שואלים? את

הקפטן שלכם

עורך: דרור פויר. סגנית עורך: נטע גורביץ. עיצוב: אמיר חסון.
כתובת המערכת: עיתון "הארץ", רחוב זלמן שוקן 21, תל אביב 61001 טלפון: 03־5121755 פקסימיליה: 03־5121753 דואר אלקטרוני: captain@haaretz.co.il
המהדורה האלקטרונית של המוסף "קפטן אינטרנט" עולה מדי שבוע באתר של הקפטן: http://www.haaretz.co.il/captain. האתר מתוחזק על ידי IOL – http://www.iol.co.il. הכתובות המומלצות מרוכזות מדי שבוע באתר־העל "נטקינג": http://www.netking.com/captain. המהדורה האלקטרונית של Wired מתעדכנת מדי יום באתר: http://www.hotwired.com

מכבר הכפר

עיתונות לוחמת "אם תבדקו את הדרך שבה מנצלים אנשים צעירים את המדיה, תיווכחו שהמקור המרכזי שלהם לחדשות ואינפורמציה הוא המקומון, והמקור המשני הוא התוכנית 'סיינפלד'" (ג'אלה בישראט, בכיר ב"פוינטקאסט" על הפוטנציאל של הרשת הבין־אוניברסיטאית של פוינטקאסט)

מיקרוסופט אהובתי (1) "אני יודע שלעולם לא אכפת אם נטסקייפ תחיה או תמות. אבל בסופו של דבר לכולם אכפת איפה מסתיים המונופול של מערכות ההפעלה. האם רצוי שהוא יחדור לטלוויזיה שלכם, ולעיתון, ולסרכן הנסיעות ולשירותי הבנק? אני לא חושב ככה" (ג'ים ברקסדייל, מנכ"ל נטסקייפ)

מיקרוסופט אהובתי (2) "שיטות השיווק של מיקרוסופט שנויות במחלוקת, אבל כל זמן שהחברה מחלקת את הטכנולוגיה שלה בחינם, לנטסקייפ יהיה קשה מאוד להתחרות" (לארי אליסון, מנכ"ל אוראקל, בראיון ל־CNET)

מיקרוסופט אהובתי (3) "ומה אם ביל גייטס יתחיל לשלם דולר לכל מי שישתמש באקספלורר? או עשרה דולר?" (אליסון, באותו ראיון)

מיקרוסופט אהובתי (4) "גייטס שומר את אפל בחיים כדי שהיא תשמור על פלח שוק של 4% או 5%, והוא תמיד יוכל להצביע עליה ולהגיד: 'אנחנו מונופול? מה פתאום? תסתכלו על אפל!'" (אליסון, בראיון הנ"ל)

אבל מה עם הכיף? "יש כיום הרבה אנשים צעירים שמאוהבים בטכנולוגיה, ומפתחים דברים שהם באמת די מגניבים ברמה האינטלקטואלית, אבל אין להם שום שימוש כלכלי. מהסיבה הזו, ביחס לאינטרנט, עסקי המסעדות נראים כיום כמו הדבר הכי יציב בעולם" (נשיא לשכת הצרכנות של ארה"ב, וולטר פורבס, על יזמים צעירים ברשת)

QTEXT 7

עִבְרִית הִיא הַשָּׂפָה הַטִּבְעִית שֶׁלָּנוּ.

קיוטקסט, מעבד התמלילים הישראלי לסביבת חלונות, פותח במיוחד עבור מי שכתיבה עברית היא הצורך הראשוני שלו. היכרות רבת שנים עם אלפי צרכנים ישראלים, שהפכו את קיוטקסט למעבד התמלילים הפופולרי בישראל, איפשרה לנו לפתח תוכנה הנותנת מענה מושלם בעברית לסביבת חלונות.

- התוכנה מאפשרת עריכה טבעית טקסט מעורב עברי/אנגלי.
- ניהול המסמכים המתקדם ביותר בעברית ובאנגלית
- אוסף עשיר של תמונות הקשורות להוויה הישראלית.
- אפשרות קלה ונוחה לניקוד.
- מילון עברי-אנגלי, אנגלי-עברי.
- מתקן שגיאות כתיב משוכלל ביותר.
- מגוון רחב של גופנים (עיצובי אותיות) כולל גופנים מסורתיים.
- התאמה מלאה לכל סביבת חלונות.
- אפשרות עריכה ב-23 שפות שונות: עברית, אנגלית, ערבית, רוסית, גרמנית, צרפתית, ספרדית ועוד...
- שיגור וקליטת פקסים.
- כלים משוכללים להפקה חוברות וספרים.

לפרטים והזמנות:
דביר מוצרי תוכנה: קיבוץ דביר ד.נ הנגב 85330, טל. 07-9910777, פקס. 07-9910151
סניף תל-אביב: החרוץ 6 ת"א, טל. 03-5375234/5, פקס. 03-5375236
אינטרנט: www.qtext.co.il

QTEXT 7 FOR WINDOWS
מעבד התמלילים המובן מאליו

סוף סוף משהו שימושי

"סופרנט", אתר הקניות של ההיפרשוק והקו אופ, הוא בטוח, נוח וידידותי למשתמש. אם אתם יכולים לסמוך על מישהו אחר שימשש, ילחץ וידפוק בשבילכם – אין סיבה לצאת מהבית

נטע גורביץ

בניגוד לאמונה עממית רווחת, קניות בסופרמרקט הן לא אמצעי להצטייד בפרודוקטים מתכלים, אלא מסע של האדם לתוך עצמו. הבה ונצפה בו. האם יצליח לעבור את שורת השוקולד בלי לעצור? האם יקנה ממיטב ירקות ארצנו או שמא ייכנע שוב למזון הקפוא? וזה עוד לפני שבחנו את ההיבטים החברתיים של מסע הרכש. אין כמו הסופר לפגוש מכרים ותיקים, להתעדכן ברכילות האחרונה, ובאופן כללי לעשות עיניים ולהרגיש סבבה. בסופר הווירטואלי, הפעילות הסוציאלית הכבדה ביותר מתרחשת כאשר סלט החצילים צועק לעברכם "Javascript Error".

קניות בסופר הווירטואלי הן, לכן, עניין של טעם נרכש. האתר "סופרנט" של הקו אופ־היפרשוק, נפתח לפני חודשיים. בחברת טלטל, שהקימה אותו, מדווחים על עשרות אלפי מבקרים ומאות רכישות שמתבצעות דרכו מדי שבוע. המספרים המדויקים, כמובן, חסויים. זהו בעצם הסופר האמיתי הראשון ברשת (הישראלי, כמובן). באתר הקודם של הקו אופ נדרשה התקנה של חומרה מיוחדת בבית הלקוח, שזה דבר פסול ולא נחשב. בעתיד הקרוב צפויים לצוץ סופרמרקטים נוספים ברשת.

היתרונות של הסופר הווירטואלי ברורים: לא צריך לחפש מקום חנייה, אין תורים, לא צריך לסחוב, אפשר להזמין עד שבוע מראש, והמשלוח מגיע ביום ובשעה שתמצאו לנכון. מנגד, החסרונות של שיטת הצרכנות החדשה הזאת בלתי ניתנים לגישור. איך, למשל, יידע הקצב, שלא יושב איתכם און־ליין בצ'אט, להוריד את העור מהפולקעס? ואיך תעבירו את המסר שאתם רוצים לימונים רק אם יש בהם מיץ, ולא את אלה מהזן הירוק והיבשושי? איש איש ועגבניותיו, איש איש ואבטיחו. להפקיד את המישוש, הדפיקה והלחיצה בידי צד שלישי נראה כחטא לאינטגריטי של הצרכן המנוסה.

ויש גם את עניין בחירת המוצרים. ב"סופרנט" רשומים קרוב ל־10,000 פריטים. אמנם הם מסודרים בהיגיון המוכר של המעברים בסופר – מוצרי חלב, בשר ודגים, פירות וירקות, חומרי ניקוי וכו' – אבל אי אפשר לראות אותם. כמו סומא, שלא לומר תתרן, נאלצים הגולשים להסתובב בין מדפי הסופר הווירטואלי. אז תנסו בבקשה לחשוב איזה יוגורט אתם רגילים לקנות, ותנסו למצוא אותו ברשימה של משהו כמו 200 פריטי יוגורט, אשל ולבן שונים. גם אם יש לכם מרדעות צרכנית גבוהה במיוחד, הסיכוי קלוש.

נכון? ובכן – לא ממש. העמדנו את האתר של ה"סופרנט" במבחן דרכים קשה במיוחד, והוא עמד במשימות בהצלחה. ההזמנה קלה לביצוע, המוצרים טריים, אין טעויות, והשליח האדיב מגיע בזמן ולא מתמהמה ליד הדלת במבט זועף כשהטיפ מתעכב.

וכך עושים את זה ב"[illegible]יפרנט": בכניסה לאתר נדרש הגו[illegible]ל להפקיד את המיקוד שלו, כדי לוודא שהוא גר בתחומו של אחד מאזורי החלוקה הקיימים. אם בחרתם לגור במקום נכון, אתם נדרשים למלא טופס של פרטים חיוניים (כתובת, טלפון, [illegible]ספר תעודת זהות ופרטי כרטיס א[illegible]). הטופס יושב על שרת מאובטח, שמצפין את הפרטים, ואלה מאוחסנים אצל השרת על מחשב שנמצא מחוץ לרשת. כל זה אומר שהסיכוי שמישהו יצליח – או אפילו ינסה – לשתות לכם את הווייזה, הוא בערך כמו הסיכוי שיפול לכם אסטרואיד על הראש באמצע אבן גבירול. נכון, עניין מסירת פרטי האשראי ברשת עבר מיסטיפיקציה עזה, אבל יאללה, בסוף כולם יעשו את זה, אז למה לא להתחיל כבר עכשיו. בתוך 24 שעות לאחר שליחת הטופס יתקשר נציג האתר, יוודא שאין טעויות, ואתם תהפכו לחברים רשמיים באגודת הסופרנט. עכשיו אפשר לצאת לקניות.

אחרי כמה שיטוטים אפשר לגלות איפה נמצא כמעט כל אחד מהמוצרים שאתם רגילים לקנות. בוחרים פריט, קובעים את הכמות הרצויה, ומוסיפים לסל הקניות, שמציג לכם בכל עת את הסכום שאליו הגעתם (המשלוח מותנה בקנייה ב־150 שקלים מינימום). בסוף הקנייה ניגשים לקופה, בוחרים מועד משלוח מתאים ואז מחכה ההפתעה הגדולה: לפני אישור הרכישה הסופי ניתנת לכם הזדמנות להעיר הערות לגבי כל פריט, ולגבי המשלוח כולו.

כאן אתם יכולים לתת דרור להפרעות האישיות הפרטיות שלכם, להתכתב עם הירקן, להתנות תנאים ולשאול שאלות. אם הדרישות שלכם אקסצנטריות במיוחד, יתקשר אליכם נציג של הסופר כדי להעמיד דברים על דיוקם. במקרה שלנו הוא התעניין מה דינו בקילוגרמים של "אבטיח בינוני", ואיך היינו מגדירים מבחינה אגרונומית "חסה צעירה". בכל העניינים, יש לציין, הגענו לעמק השווה, וגם החסה הגיעה רעננה למהדרין, בשעה שנקבעה לה.

יש רק בעיה אחת קטנה: מהשעה 22:00 בערך האתר נהיה כל כך עמוס, שקנייה ממוצעת עשויה לארוך יותר משעתיים, וזה אם אתם הבעלים הגאים של מודם מהיר במיוחד. בזמן הזה אתם יכולים לנסוע לסופר ולחזור, שלא לומר לגבן את הגבינה בעצמכם. בשעות היום או אחר חצות העניינים רצים, וכל הסיפור יהיה מאחוריכם בתוך כמה דקות. בשבועות הקרובים יתוספו לרשימות האיד־סופיות תמרנות של המוצרים המובילים, שזה טוב. אבל החדשות הרעות באמת – ושלא תגידו שלא אמרנו לכם – הן שאין גלידה. גלידה נמסה בדרך, ונגד זה כנראה שבאמת אין מה לעשות.

http://www.supernet.co.il

מכולתניק פרוגרסיווי

ריאן מאתיוס צופה כי בתוך 15 שנה יקנו כולם קוטג' באינטרנט

לאחר שקיבל את המאסטר בפילוסופיה, הפך ריאן מאתיוס לעיתונאי העוסק בסחר במזון. ב־1979 [illegible] החל לגייס את המחשבה הפילוסופית לקנייה במכולת, וכיום הוא משמש סגן נשיא והעורך הראשי של תנ"ך התעשייה, "בעל המכולת הפרוגרסיווי".

כולם צריכים לקנות מוצרי מכולת. יש מישהו שנהנה מזה?

"לא. אנשים מתייחסים לקניית מצרכים בס[illegible] בערך כמו לטיפול שורש. זה תמיד הדבר האחרון ברש[illegible] הסידורים של כולנו".

האם שירותי סופרמרקט און־ליין יכולים לשנות את המגמה הזאת?

"במובן מסוים, כן. משום שהקניות יוכלו לשוב ולהפוך לפעולה אינטראקטיווית. מנקודת מבט אנתרופולוגית, עשיית הקניות בעולם הפיסי היא חוויה פאסיווית. המוצרים על המדף, הקונה מסתובב בחנות ולוקח אותם. מדובר בפעולה מבודדת, נזירית. אף אחד לא צופה מה יהיו הצרכים שלי. אף אחד לא מכיר בי כפרט. בעולם הווירטואלי, לעומת זאת, אני מותיר אחרי עקבות. אתה יודע מי אני. אתה יודע כיצד ניווטתי בנתיב הקנייה. היכולת לכונן מחדש את האינטימיות ברורה מאליה".

והיכן היתרון לצרכן?

"בעל מכולת וירטואלי יידע להעריך את צורכי הלקוח טוב יותר מבעל המכולת המוחשי. קניות וירטואליות משמען השגת ידע מוחלט על אדם, *באופן שמאפשר גם* לאותו אדם להכיר את עצמו טוב יותר".

כיום פחות מ־1% של האוכלוסייה עורכים קניות באון־ליין. מה הלאה?

"ייתכן שיידרשו חמש שנים להשגת מודל יעיל. אחר כך, הדברים יתגלגלו ככדור שלג. הדמוגרפיה פועלת לטובת הקנייה הווירטואלית. בני דור הבום המזדקנים יוכלו פחות ופחות לסחוב את המוצרים בעצמם. והדור הגדל כיום – אני לא יכול לשכנע את הבת שלי, שלמדה להשתמש במקינטוש כשהיתה בת 18 חודשים, לסחוב מצרכים הביתה".

ומה יהיה על הסופרמרקטים הענקיים?

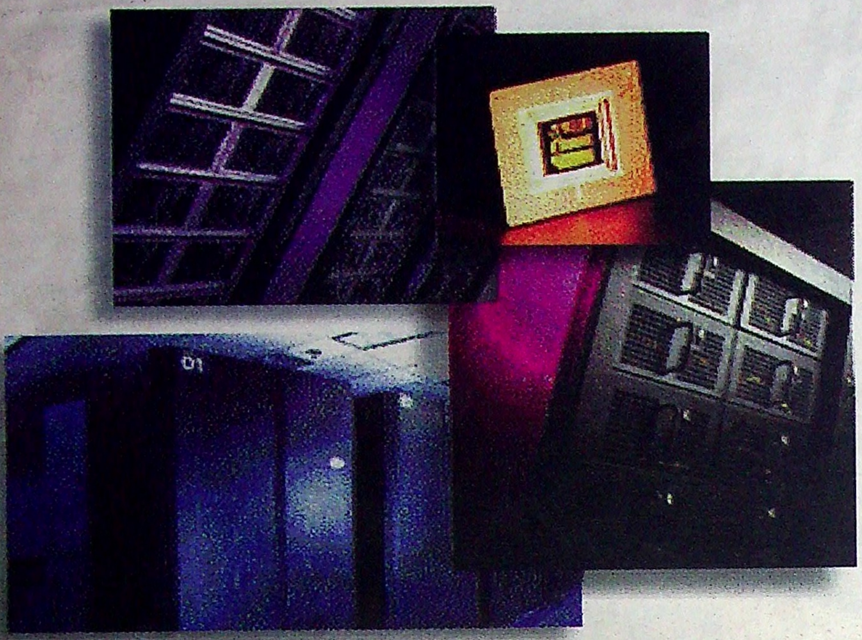
"זוהי אסטרטגיית קניות של עצירה אחת, שסופה להיכשל. אבל הסופרמרקטים האלה יוכלו להפוך למועדוני ריקודים מעולים".

WIRED

כחול עמוק: המשפחה

אחיו הקטנים של מחשב השחמט משמשים בחזית המדע והפיננסים

רק חודשיים עברו מאז הנחיל "כחול עמוק" – מחשב העל של איי־בי־אם – מפלה מתוקשרת היטב לאלוף העולם בשחמט, גארי קאספרוב, וכבר הטכנולוגיה שלו מרחיבה את אופקיה. אחיו הצעירים של כחול עמוק משמשים כיום בשוק העסקי והמדעי, בעיקר בתחומים של התאמת מולקולות וניהול כספים.

המרכיב המרכזי שאיפשר לכחול עמוק לגבור על קאספרוב היה כוח העיבוד שלו. "משחק השחמט דורש ידע על אפשרויות אין־ספור – היכולת להשיב במהירות על שאלות של 'מה יקרה אם'. זה מה שאנשי עסקים ואנשים מהקהילה המדעית התחילו לצפות ממערכות המחשבים המקבילות המאסיוויות", אומר ד"ר מארק ברגמן, מנכ"ל חטיבה באיי־בי־אם.

מודלים להשקעות פיננסיות הם אחד היישומים האפשריים של הטכנולוגיה ששימשה את כחול עמוק. כמה חברות השקעות בוחנות כיום גרסאות קטנות יותר של כחול עמוק, הנקראות SP2, וכוללות תוכנה שיכולה לבחון מידע פיננסי מהעבר ומההווה. כשם שכחול עמוק בוחן מאגרי מידע עצומים של משחקי שחמט היסטוריים, בעודו "חושב" ארבעה מהלכים קדימה, כך בוחן SP2 מידע היסטורי על מניות ואיגרות חוב, כשהוא מעריך תוצאות אפשריות של השקעות בהתבסס על השקעות דומות מהעבר.

גם תעשיית התרופות עושה שימוש בטכנולוגיה דומה. כשיצרני תרופות בונים מודלים לתרופות חדשות, הם מצרפים קונפיגורציות וצירופים מולקולריים במספרים גדולים מאוד, בניסיון להשיג מבנים מולקולריים אידיאליים. חברות תרופות משתמשות בגרסה של כחול עמוק הדומה מבחינות רבות ל־SP2, לצורך בחינת מאגרי מידע ענקיים של מבניים מולקולריים והערכת צירופים שונים של מולקולות.

כחול עמוק המקורי ימשיך, כמובן, להיות מחשב שחמט. קאספרוב הציג לפני איי־בי־אם אתגר: לקיים משחק חוזר. למרות שהוא הציב כמה תנאים לקיומו של משחק כזה, ייתכן מאוד שהוא אמנם יתקיים. ניצחונו של כחול עמוק לא רק ביסס את כוחו כדרוע עיבוד, אלא גם סייע רבות ליחסי הציבור של איי־בי־אם. למרות שהחברה טרם הגיבה על הצעתו של קאספרוב, הרי שהצוות של כחול עמוק ממשיך לעבוד על טכניקת השחמט של מחשב העל. ויש גם תוכניות לעתיד: ללמד אותו לשחק ברידג'.

חברת מיקרוסופט מתכוונת להרחיב את שירותי ספק האינטרנט שלה – ה"מיקרוסופט נטוורק" – ל־50 ערים נוספות בארה"ב. החברה תקצה בערים אלה – שרובן נמצאות במדינות איידהו, טקסס, אילנוי, קנטקי, אוהיו וקליפורניה – מספרי טלפון מקומיים לגישה לאינטרנט. מהחברה נמסר כי היא מקווה להגדיל את מספר המודמים העומדים לרשות חבריה בארה"ב ב־500% עד סוף 1997.

חברת משלוחי האקספרס DHL וורלדוויד אקספרס מעריכה כי תאבד עד 18% מעסקי העברת המסמכים שלה בשל השימוש הגובר בתקשורת אלקטרונית. "המשמעות של צמיחת האינטרנט מבחינתנו היא שחלק נוסף מהמסמכים העסקיים שהיינו רגילים להעביר ילכו לאיבוד", אמר מנכ"ל החברה, רוב קויפרס. הוא הוסיף, עם זאת, כי "מאחר שנפח המסמכים המועברים בעולם גדל מדי שנה בשיעור של 10%, התקשורת האלקטרונית לא תכה בנו מכה ניצחת".

שירות אינטרנט חדש בישראל: חברת Z++ העלתה על הרשת את "הכרוז", המאפשר למקימי אתרים להודיע לכל מנועי החיפוש הישראליים על העלת אתרם החדש לרשת, להירשם במנועי החיפוש באופן ממוקד, ובנוסף – לא לשלם על כל זה אגורה.
http://zplusplus.co.il/hacaroz

מספר מנויי האינטרנט בארה"ב: 38.4 מיליון (על־פי סקר של חברת רופר־סטראץ', שנערך ביוני)

ההכנסות מפרסום באינטרנט הגיעו ברבעון הראשון של 1997 ל־129.5 מיליון דולר, גידול ניכר לעומת הכנסות של 30 מיליון דולר ברבעון הראשון של 1996. זהו עדיין נתח זעיר מהכנסות הפרסום הגלובאליות, אולם לפי סקר של חברת סימבה אינפורמיישן, בשנת 2000 יעמדו ההכנסות מפרסום ברשת על 2.46 מיליארד דולר.

סתם, לא משהו

דבר מוזר: מיקרוסופט ממעיטה בערך המוצר החדש שלה, חלונות 98

ב־30 בספטמבר תשגר מיקרוסופט גרסת ניסוי שלישית של חלונות 98, והיא מתכננת (עדיין) לשגר את הגרסה הסופית עד אפריל 1998. אבל החברה כבר עושה מאמצים נרחבים לשכך את ההמולה סביב מערכת ההפעלה שלה. במקום זאת, היא תציג את OS כצעד "התפתחותי".

"איננו רוצים בכדור השלג שהיה לנו עם חלונות 95, שאז הביקוש גבר וגבר", אמר דיוויד ויקס, מנהל המוצר של חלונות 98 במיקרוסופט, שדיבר בשבוע שעבר במסיבת עיתונאים בלונדון.

"אנו מנסים להציב את חלונות 98 כשיגור התפתחותי. אין מדובר בשינוי משמעותי. המעבר מ־95 ל־98 הוא מעבר דומה לזה שבין 3.1 ל־3.11. בתשובה לשאלה, אם המשתמשים לא יצפו ליותר ממוצר העונה לשם "חלונות 98", ענה ויקס: "ערכנו מחקרים רבים בקרב קבוצות מיקוד. שאלנו אנשים אם הם רוצים חלונות 97, חלונות 98, או חלונות 9... הם רצו חלונות 98".

כמו בפעמים קודמות בהן הפיצו מערכות הפעלה, מיקרוסופט תמשיך להציע את חלונות 95 גם לאחר שחלונות 98 תגיע לחנויות. "כל עוד תהיה דרישה – נעשה זאת. בעבר, בכל אחד מהמקרים, מערכת הפעלה חדשה הביאה לעלייה במכירות של המערכת הישנה", אמר ויקס.

בית משפט בארה"ב: ההגבלות על טכנולוגיית הצפנה – בלתי חוקיות

בפסק דין תקדימי שניתן בשבוע שעבר בארה"ב קבעה שופטת בבית משפט פדרלי, כי האיסורים שהטילה ארה"ב על ייצוא של תוכנות הצפנה סותרים את התיקון הראשון לחוקת ארה"ב, ולכן אינם חוקיים. פסק הדין עוסק אמנם בתחום מצומצם יחסית של טכנולוגיית ההצפנה, אבל הוא מהווה פריצת דרך מבחינת היחס של המערכת המשפטית האמריקאית לנושא. השופטת המחוזית, מארילן האל פאטל, ציינה בפסק הדין כי "הסוגיות המשפטיות העומדות על הפרק הן חדשות מסוגן, מורכבות ויש בהן עניין לציבור".

פרשנים משפטיים סבורים, כי הפסיקה פותחת את הדלת בפני אתגרים משפטיים נוספים בתחום. טכנולוגיות ההצפנה – המאפשרת להצפין מידע המועבר דרך האינטרנט – הן מרכיב הכרחי בקידום הסחר האלקטרוני והתקשורת הפרטית באינטרנט. כיום מפיץ הבית הלבן סדרה חדשה של הגבלות, ובסתיו ידונו חברי הקונגרס בהגבלות נוספות. לדברי פרשנים, ייתכן כי הפסיקה תשנה את המגמה הקיימת בממשל, שעיקרה איסור על ייצוא של תוכנות הצפנה "כבדות".

מה קורה לאינטרנט זהב?

סי.די רום שדופק כוננים, חיוב למגזין ללא רשות ועכשיו גם ספק הצעת שוחד לעיתונאים

לפני כשבועיים הגיע למערכת עיתון "הארץ" פקס מחברת אינטרנט זהב ובו דיל מפתה לעיתונאים: 30 שעות שיטוט בחודש תמורת עשרה דולרים. בתחתית הפקס צוין מספר טלפון למעוניינים.

לטלפון ענתה מיכל, בחורה חביבה משירות לקוחות, שאישרה את פרטי התוכנית, ביקשה אסמכתה עיתונאית ואמרה שמיד תחזור. לאחר שבוע התקשרה, הודיעה שהבקשה התקבלה והוסיפה: "את יודעת, שהסכם זה מחייב אותך לפרסם בסוף כל כתבה שלך או ידיעה את כתובתנו האלקטרונית".

שום דבר כזה לא צוין בפקס, מיותר גם להוסיף כי מדובר בבקשה מאוד לא אתית שגובלת בטובת הנאה. מיכל אמרה שתברר, וחזרה בטוחה בתשובתה אף יותר ממקודם.

עמי ברנר, איש שיווק של אינטרנט זהב, מודיע שמיכל לא הבינה את הדברים לאשורם. "לא מדובר בכורח", הוא אומר, "אלא מן ההגינות", ומסביר כי מן ההגינות שכתב שמקבל דיל כל כך טוב וזול, ובדרך כלל מפרסם בסוף הרשימה כתובת של דואר אלקטרוני, יפרסם במקום זה את כתובת הדואר של אינטרנט זהב. הוא מוסיף שאף אחד לא מתכוון לבצע מעקבים מי מפרסם מה ומתי, ומבטיח כי מיכל תעבור רענון.

זה לא התרגיל המוזר הראשון של אינטרנט זהב, חברה בעלת קווים אטיים ומוטיווציה בלתי נדלית לכבוש את השוק. היתה את התקרית עם עיתון "מגנט", שבה חויבו לקוחות לשלם על מינוי לעיתון ללא ידיעתם ("קפטן אינטרנט" פירסם את הדיל, הובטח שהוא יבוטל ושום דבר עדיין לא קרה), היה את הסיפור עם ערכת ההתחברות לאינטרנט זהב על סי.די רום, שדפק לכמה וכמה אנשים טובים את הכונן שלהם. "אינטרנט זהב" הבטיחה לפצות את המשתמשים ולספק להם כונן חדש, אבל משתמשים מרווחים כי החברה מוכנה להשתתף רק בסכום קטן בהרבה מהנזק שנעשה. מי שרוצה, יכול לעיין בגיליון "קפטן אינטרנט" מלפני שבועיים ולבחור לעצמו ספק חדש.

דנה גילרמן

תראו מה שהעכבר הביא על

טרי האצ׳ר

מאוד מאוד מוזר. טרי האצ׳ר, לואיס ליין בסדרה הדביקה "לואיס וקלארק", היא היא הכוכבת הבלתי מעורערת של הרשת. לא סינדי קרופורד, לא שרון סטון, לא קיית מוס. 57 אתרים רשומים על שמה במדריך "יאהו!" (אפילו לפאמלה אנדרסון הבייב יש פחות – רק 46), השם שלה מופיע במנוע החיפוש "אלטה ויסטה" 2,075 פעמים, והיא שולטת ללא עוררין בקבוצת הדיון alt.tv.lois—n—clark. תמונה שלה עטופה בגלימתו של סופרמן היא התמונה שהורדה מהרשת הכי הרבה פעמים. הגולשים אימצו את טרי האצ׳ר דקת הגו אל חיקם, לא לפני שסיינפלד הקדיש פרק שלם לשדיה המעוצבים ולשאלה "האם הם אמיתיים", וכל שנותר לנו הוא לתהות.

האצ׳ר נולדה בקליפורניה ב־8 בדצמבר 1964. אביה פיסיקאי ואמה מתכנתת מחשבים. בתקופת בית הספר היא היתה, לדבריה, עקומה ומכוערת (מנטרה שהרבה כוכבים חינניים נוהגים לשנן), אבל בקולג׳, שבו למדה מתמטיקה והנדסה, היא יצאה מהארון, והתגלתה במלוא יפעתה. אחר כך היא המשיכה ללימודי תיאטרון, וכיאה לכל כוכבת אמריקאית בילתה שנה בתפקיד מעודדת של הסן פרנסיסקו פורטי ניינרס. קריירת המשחק שלה התחילה בתפקידי משנה קטנטנים בסדרות המופת "ספינת האהבה" ו"מגייוור". אחרי עוד כמה חלטורות כושלות היא גילתה את ייעודה כלואיס, הכתבת הסקסית לצדו של סופרמן, ובקרוב גם תעשיית הקולנוע תאמץ אותה אל חיקה. האצ׳ר נשואה לג׳ון טני, והיא בחודש החמישי להריונה הראשון.

- http://www.stack.nl/~boris/Teri/BA/teri.html
- http://www.virtuallot.com/cmp/superman/lc.htm
- http://members.tripod.com/~Willie9 – הרגליים של טרי
- http://members.aol.com/Rider60318/terilegs.html
- http://members.aol.com/editorman/teri.html – רכילות
- http://members.aol.com/ashzero/teri.htm
- http://www.geocities.com/TelevisionCity/5972

מי מכיר מי יודע

כמה מחשבות על הדמיון המפתיע בין הסמל החדש של נטוויז׳ן לסמלה של נטסקייפ בראשית דרכה

דו״ח אמין

עידו אמין

תמיד נראה לי קצת תמוה שחברה כנטוויז׳ן, המקרינה דינמיות וחדשנות, משתמשת בסמל הלטאה. הסיבה לבחירה בסמל זה נעוצה, כנראה, בזיקתה המסחרית של נטוויז׳ן לדפדפן הגלישה הוותיק "קמיליון" (זיקית באנגלית). בימים אלה החליטו בנטוויז׳ן להצעיד את הזיקית קדימה, ולהציג לה תדמית חדשה. הלטאה השטוחה והאדומה של נטוויז׳ן הפכה ליצור תלת־ממדי ירקרק וחייכני, אוחז גלשן בידו, וחברת נטוויז׳ן פונה לציבור בבקשה לעזור במציאת שם.

אלא מה? הלטאה החדשה דומה באופן מפתיע ל"מוזילה", סמלה של חברת נטסקייפ בראשית דרכה. הדמות מוזילה נוצרה עבור נטסקייפ ב־1994 על ידי מעצב בשם דייב טיטוס (שכיום ניתן לראות מעבודותיו בתוכנית The Site). הרעיון היה שילוב של מפלצת הגונזילה עם ספק מחווה, ספק בדיחה על חשבון "מוזאיק", חלוץ הדפדפנים.

הצוות של נטסקייפ חייב רבות למוזאיק, פרויקט של המרכז הלאומי ליישומי חישובי־על בארה"ב, שממנו, ב־1993, שאבו מנהלי נטסקייפ השראה – וגם את המתכנת הראשי של פרוייקט מוזאיק, מארק אנדרסן. הדרך שבה בחרו המפתחים להביע את הוקרתם לשורשיהם אופיינית לאווירה המיוחדת בעת ייבוש ביצות האינטרנט, ועד היום יש עמוד באתר נטסקייפ המציג את "נבחרת מפתחי המוזילה". מאוחר יותר, כאשר סולקה המוזילה בלחץ דור חדש של מנהלים, הוקמה "האגודה לשימור המוזילה" וקיים אף "מוזיאון המוזילה". המוזילה לא חזרה למסכי הדפדפן או האתר של נטסקייפ, אבל אם תעיינו במדפי המזכרות שבחנות נטסקייפ, תמצאו אותה מעטרת בגדי תינוקות המיועדים ל"דור הבא של הגולשים". הנה כך חלפה לה תהילת עולם.

מצא את ההבדלים. מימין: הלטאה של נטוויז׳ן בתלבושתה החדשה, מחפשת שם (1997). משמאל: הלטאה של נטסקייפ, שכבר יש לה שם (1994)

הצלחתה המטאורית של נטסקייפ היתה פתיחה לעימות מתמשך ורב משאבים עם מיקרוסופט, שהשקיעה רבות בהפקת התשובה לנטקייפ 3: האקספלורר 3. והנה היתה למוזילה עדנה: כאשר שואלת תוכנה כלשהי את אקספלורר 3 לזהותו, הוא משיב "מוזילה קומפטיבל" (דהיינו – תואם מוזילה). זה לא ממש משחק הוגן, וזה בדיוק מה שמרתיח את דמם של המאשימים את מיקרוסופט במונופוליזם. אבל אין מה לעשות – מותר להיות "תואמי מוזילה".

ובכן, אם בנטוויז׳ן לא יודעים איך לקרוא ללטאה המשודרגת, שינסו לקרוא לה מוזילה. יש לי הרגשה שהיא תבוא בריצה.

העדכון החכם לעזרת הבאג הטיפשי

בקומיוניקייטור 4, דפדפן הדור הרביעי של נטסקייפ, מובנית יכולת "עדכון חכם". כלומר, עם יציאת עדכוני תוכנה, אין צורך להוריד את כל חלקיה. התוכנה שכבר הורדתם "תדע" בדיוק מה אתם צריכים לעדכן, ותוריד רק את הנדרש. אם כבר התקנתם את קומיוניקייטור מיד כשיצא, כדאי לכם לרענן את ידיעותיכם בתחום זה, משום שאתם כבר מוזמנים לעשות שימוש ב"עדכון החכם". מה, כבר יצא דפדפן הדור החמישי? לא, אבל כבר התגלו "באגים" בתוכנה.

מדובר בשלושה באגים, שכולם נוגעים לג׳אווה־סקריפט, אותה שפה נפלאה וגמישה של נטסקייפ. אלא שהאושר הגיע במקרה זה בחבילה אחת עם הצרות: מתברר שעל־ידי שימוש זדוני בשפה, אפשר להגיע למצב שבו חלון תוכנה אחד עוקב אחרי משנהו, ומשדר את תוכנו לאתר עוין, ללא ידיעת הגולש(ת).

ואולי זה הזמן לעבור לנוויגייטור 4 מסוג חדש? כן, שמעתם נכון. השמועות על נוויגייטור 4, שיימכר במנותק מקומיוניקייטור, התאמתו. הגרסאות החדשות נקראות "אינטרנט אקסס", "דלוקס", ו"מערכת הוצאה לאור". "אינטרנט אקסס" מיועד לחלוקה דרך ספקי חיבוריות, והוא כולל תוספים למוסיקה, צ׳אט, שוקווייב, וידאו, קול, ואף ארנק אלקטרוני וירטואלי. לאכזבת הגולשים, הוא כבר אינו כולל דואר אלקטרוני. גרסת ה"דלוקס" מכילה גם נורטון אנטי־וירוס ללכידת וירוסים המגיעים כנראה מן האינטרנט, "חובש האינטרנט" (שהוזכר כאן בעבר), "ג׳אק האמר" (תוכנה לדפיקה וירטואלית על דלתותיהם הנעולות של אתרים עמוסים), ועוד תוכנות להוצאה לאור אלקטרונית של מסמכים וגיליונות נתונים, וכן "אקסייט פאל" (תוכנה לקשר מיידי, הדומה ל־ICQ). אריזת הקומיוניקייטור ב"מערכת ההוצאה לאור" כוללת גם פיוז׳ן – מערכת מתוחכמת להוצאה לאור באינטרנט. האריזות השונות יימכרו במחירים שבין 59$ ל־129$.

מבולבלים? נתראה בפרק הבא של "נטסקייפ, הדפדפן שלא נגמר".

השיחון המלא. גזור ושמור

סמיילי שמח

סמיילי	פירוש
:-))	מחייך מאוזן לאוזן
:->	שמח
:-D	צוחק בקול רם
:*)	ליצן
:-?	מלקק שפתיים
:-"	נשיקה
:-*	נשיקה
:-x	נשיקה
;-)	קורץ
,-)	קורץ

סמיילי לא שמח במיוחד

סמיילי	פירוש
:-%	לא מצחיק
:-r	מוציא לשון
:-(	עצוב
:-((	עצוב מאוד
:-c	מצוברח
:-C	מצוברח מאוד
:-|	לא מסכים
:-&	כועס
:-o	צועק
:-O	צועק חזק

סמיילי פגוע

סמיילי	פירוש
:-/	מבולבל
:'-(	מוחה דמעה
:~(	בוכה
:-e	מאוכזב
|-(	התעורר משינה
|-P	איכס
?-(	פנס בעין
:-~(	מצונן/חולה
:-@	צורח
8-#	סמיילי מת

סמיילי הולך למספרה

סמיילי	פירוש
#:-)	שיער פרוע
&:-)	תסרוקת של גברת
@:-)	שיער מקורזל
!:-)	שביל בצד
=:-)	שיער קצוץ
7:-)	בלורית
(:-)	קרחת
{:-))	שביל באמצע
:-{	שפם
:-)#	זקן

איך סמיילי נראה?

סמיילי	פירוש
:^)	אף גדול
:v)	אף ענק
:-(=)	שיניים גדולות
:-#	גשר על השיניים
8-)	מרכיב משקפי שמש
g-)	מרכיב משקפיים
:~i	מעשן
:-j	מעשן ומחייך
$-)	סמיילי זכה בלוטו
:-a	מנסה להגיע עם הלשון לאף

סמיילי מתחפש

סמיילי	פירוש
C=:-)	טבח
:-)8	עונב פפיון
~8)	תינוק
B-)	באטמן
@:^]	אלוויס פרסלי
[8-]	פרנקנשטיין
@@@:^)	מרג' סימפסון
%-^	פיקאסו
:-.)	מדונה
O:-)	מלאך
:-)-{8	ילדה גדולה
8:-)	ילדה קטנה
[:-]	רובוט
#-)	שיכור
d:-)	חובש כובע
q:-)	חובש כובע הפוך
P-)	פיראט
(:-)	אופנוען
8:]	גורילה
>:->	שטן

אז מה נשמע?

עצובים? שמחים? שיכורים? מבולבלים? כך תאמרו זאת לחבריכם בצ'אט

מאת עידו דב

בסוף שנות ה־80 תיכנת סטודנט פיני צעיר את תוכנת ה־IRC (Internet Relay Chat) הראשונה, המאפשרת להתכתב און־ליין , בפעילות המכונה בקיצור צ'אט (Chat). אבל אז, לפני כמעט 20 שנה, היתה התקשורת אטית להחריד, והמפטפטים נאלצו לתקשר באמצעות משפטים קצרים ומתומצתים.

פיתוח שפת קיצורים, שתאפשר להעביר מסרים מורכבים ומקוצרים, נהיה צורך קיומי עבור צרכני השיחות.

את השפה החדשה, המכונה NetTalk או NetSpeak, לא מלמדים בשום בית ספר, והיא אפילו לא קיימת באופן רשמי. שום מוסד אקדמי לא אימץ אותה אל חיקו, ולמעשה אי אפשר לדבר אותה. אבל אפשר להתכתב איתה.

השפה מורכבת ממאות קיצורים מוסכמים, המבוססים על השפה האנגלית. לדוגמה: LOL מפורש ברשת כצחוק בקול רם (Laughing Out Loud). BRB מחליף את הקלישאה: "מיד אשוב" (Be Right Back). ואלה רק שתי דוגמאות מתוך מאות קיצורים.

פיתוח נוסף של השפה הוא הסמיילי – הסמל המייצג יותר מכל את העולם הווירטואלי. סמיילי הוא יצור אלקטרוני, המורכב מנקודתיים, שאליהם מוצמד צד אחד של סוגריים. תפקידו הוא לסמל מצבי רוח, תחושות ותגרבות רגשיות, שבדרך כלל מועברות על־ידי קול או הבעות פנים – כל אותם מאפיינים אנושיים שנעדרים מהצ'אטים כליל. על הדמות הבסיסית ניתן ליצור אין־ספור ואריציות, ולהעביר במהירות וביעילות מצבי רוח ורגשות.

הסמיילי תמיד יתקבל בברכה בשיחות הווירטואליות. תמצאו אותו לאחר שורת מחץ שנונה של אחד מהמשתתפים בשיחה, או בזכות עצמו, מסמל חיוך מטופש וחביב שלא בא להביע דבר מלבד חיבה.

מאז כינונם של חדרי הצ'אט הראשונים עברו, במונחים של האינטרנט, עשרות שנות אור. הקווים הורחבו, פותחו אפליקציות חדשות ותוכנות השיחות קיבלו תאוצה. כיום אין דבר פשוט יותר מלקיים שיחת ועידה חיה רבת משתתפים בזמן אמת. שפת הקיצורים, למרות כל החידושים וכנגד כל הסיכויים, השתמרה והתפתחה. לנוחיות הקוראים מוגש בזאת המילון המלא של סמיילי. קוראים אותו, כמובן, הפוך, עם הטיה שמאלית של הראש.

קיימים שני סוגי סמיילי עיקריים, שלמשמעות שלהם אין הבדל:

(: סמיילי פשוט

(-: סמיילי עם אף

קפטן, הצילו!!

לקפטן שלום רב. לפני שבועיים קניתי איגואנה. הייתי רוצה לקבל הדרכה באינטרנט לגבי האכלתה וגידולה.
בתודה, שגיא

הקפטן משיב: תוכל להתחיל באתר http://www.sonic.net/~melissk/ig_care.html המכיל אינפורמציה רבה על רכישה, גידול, זיווג, וטיפול באיגואנות. מעניין במיוחד הוא המאמר המתאר את קנאותם של זכרי האיגואנה כלפי בנות זוגם. עיתון המיוחד כולו ליצורים הירוקים אפשר למצוא ב־http://members.aol.com/ignews/index.html. בגיליון אוגוסט תוכל לקרוא על סכנות הסלמונלה הנוראות האורבות לחייזר החביב.

קפטן יקר. איך ניתן לקבל את הנתונים שהמשתמש מקליד בתוך טופס שיצרתי באתר? האם ניתן לקבלם לתיבת הדואר האלקטרוני?
תודה,

אסף.

הקפטן משיב: אסף היקר. כדי לשלוח את תוכן הטופס לכתובת דואר אלקטרוני עליך להשתמש ב־CGI (Common Gateway Interface). לא מסובך מאוד, אך דורש לימוד. תוכל למצוא תוכנית CGI והוראות הפעלה בכתובת:
http://www.worldwidemart.com/scripts/formmail.shtml

הי קפטן. איך ניתן לפתוח קובץ ZIP?
תודה, מאיר

הקפטן משיב: דלג ל־http://www.winzip.com, הורד את התוכנה, התקן אותה, והיא כבר תתקין את עצמה בדפדפן שלך ותפתח עבורך קובצי zip שתוריד מהרשת, או סתם קבצי zip מהדיסק או הכונן.

קפטן, איני מצליח למלא טפסים ברשת בעברית. מה עושים?

אדם.

הקפטן משיב: ראשית, עליך להצטייד בחלונות בגרסה עברית. כדי להחליף את כיוון הסמן והשפה, הקש על Shift+Alt. אם אתה משתמש בקומיוניקייטור, תיתקל בבעיה בכמה אתרים. אם דווקא להם יש חשיבות מיוחדת בעיניך, כדאי שתעיין בהם באמצעות נוויגייטור או אקספלורר. כרגע זאת הדרך היחידה – גם אם לא האלגנטית ביותר – להתגבר על הבעיה.

קפטן יקר. איך ניתן להוריד אתר שלם, או ספרייה באתר על כל הקבצים שבה?

יוסי

הקפטן משיב: האלמנה השחורה תעשה זאת בשבילך, בכתובת: ftp://ftp.digital.com/pub/micro/pc/simtelnet/win95/inet/blkwid2.zip

שאלות חוזרות:
איך ניתן למצוא גיליונות קודמים של "קפטן אינטרנט" ברשת?

הקפטן משיב: על ידי ביקור בארכיון שלנו, בכתובת
http://www.haaretz.co.il/captain

טיפ השבוע

נטסקייפ: אפשר לבצע פעולות חיבור וחיסור בלי לשלוף את המחשבון: בשורת ה־location הקלידו: javascript:eval(1+2). לחצו על Enter, והתשובה 3 תופיעה ברפדפן. ניתן לבצע פעולות הכוללות גם יותר משתי ספרות.

ללא מורא וללא משוא פנים

המבקרים האמיצים של הקפטן לא נחו גם השבוע

מט"ח, השמיע קול

כך תלמדו על "1812" של צ'ייקובסקי, על המצאת גדר התיל וסנסציות אחרות. וגם תקבלו שיעור חשוב על הגורמים להומוסקסואליות

חגי חיטרון

נפוליאון שאל פעם את תותחניו למה לא ירו, כשהאויב התקיף. הם אמרו שיש שלוש סיבות, והסיבה הראשונה היא שלא היו להם תותחים. נפוליאון שיסע אותם והודיע ששתי הסיבות האחרות כבר מיותרות.

התקליטור "צ'ייקובסקי – 1812 – האוברטורה" כושל כמוצר מולטימדיה, משום שהוא עוסק במוסיקה אך מתנזר מההדגמות הצליליות המתבקשות ביותר ומלא טעויות מביכות. ההיבט הנפרליאוני למשל: בחטיבה המשחזרת את חיי צ'ייקובסקי כתוב מיד בפתיחה: "האם הצבא הרוסי פולש למוסקווה?", וכתוב גם שהצבא הזה (הרוסי) ניגף מפני "גנרל חורף".

אבל סתם טעויות לא כל כך מפריעות. מה שכן מפריע הוא זה: יש בתקליטור מילון קצר של מונחים מוסיקליים שמופיעים בטקסט הראשי, והמשתמש יכול לעבור אליהם על ידי "לינקים", כמקובל. אבל מה מתברר, כשעוברים אל המונחים? אין הדגמות סאונד! אתה מזכיר "סקוונצה", תשמיע סקוונצה. זה מובן מאליו. קווינטה? הב לנו קווינטה ונדענה. לא, בהחלט לא מספיק להראות איך קווינטה מסומנת בתווים. ידע מוסיקלי הוא קודם כל היכרות עם צלילים ומנגינות, לא עם תיווי.

בעצם אפשר לגמור את הביקורת כאן, אבל ראוי לציין שאפשר לשאוב מהתקליטור סיפוק מהסוג הפרדוקסלי, כלומר הנאה מלכידת מוזרויות. למשל: בחטיבת ה"עזרה" מסבירה קריינית איך להשתמש במוצר, ומציגה כמובן את חטיבת הביוגרפיה (זיכרו, בצ'ייקובסקי עסקינן), כ"קורות החיים של בטהובן".

ונעבור ללקט הצמדות היסטוריות משונות: ב־1848, כאשר צ'ייקובסקי הנער חלה באבעבועות רוח, ישב ייל והמציא את מנעול הצילינדר הקרוי על שמו; ב־1889 הוא כתב סרנדה, ובדיוק אז מתברר שהאנופלס הוא הנשא של המלריה; ב־1878 מבלה המלחין את הקיץ באירופה וכותב מוסיקה ל"הסערה" של שייקספיר, ובדיוק אז "ממציא יוסף גלידן את גדר התיל". קטעי מידע כאלה מובאים בחטיבת הביוגרפיה בתקליטור – לצד מידע ענייני אך בלתי ערוך.

הניסוחים בחטיבת הביוגרפיה צולעים למדי, ונראה שהסיבה היא תרגום מדויק ממקור מפוקפק, ללא ניפוי והגהה. הניתוח המוסיקלי של היצירה תקין, לא יותר מזה, וסגנונו חורק פחות, אך משתפך מדי ("יבבה נוגה וקורעת לב של האבוב"). הכותרת של החטיבה הזאת היא "מבנה הסימפוניה". מה פתאום סימפוניה? פתיחה היא פתיחה ולא סימפוניה, גם אם מנגנת אותה תזמורת סימפונית מלאה.

שיא הטקסט מושג, כצפוי, בניתוח ההומוסקסואליות של צ'ייקובסקי. כתוב: "אפשר להניח שאהבתו הגדולה הן לאמו והן לפאני (האומנת) עוררה בו דמות של אשה אידיאלית, שאין להתקרב אליה יותר מדי מאימת הנטישה... עם זאת, מאחר שידוע היום שלהומוסקסואליות גם סיבות גנטיות ושנטייה זו רווחה במשפחתו (אחיו מודסט, וגם ולדימיר, אחיה של אחותו למחצה), קשה לקבל את התיאוריה הקודמת כפשוטה".

באמת קשה, ובעיקר מול הפרכה בדמות ולדימיר, "אחיה של אחותו למחצה". חשבו: איך "אח של אחות למחצה" יכול להסביר תכונה גנטית כלשהי של אחיה למחצה של אחותו (למחצה)?

"צ'ייקובסקי – 1812 – האוברטורה". הפצה: באג מולטיסיסטם; מחיר: 129 שקלים.

טוחן את המוח

הגרפיקה של "בת הטוחן" מרהיבה, המשחקים מתוחכמים, אבל העלילה? אתם לא רוצים לדעת

שלומציון קינן

קל מאוד לכתוב סיפור רע. כל אחד יכול. סיפורים גרועים מסרפרים במספרות ואפילו מתפרסמים באנתולוגיות. קשה, לעומת זאת, לקחת סיפור קלאסי בנוי היטב, כמו "עוץ־לי־גוץ־לי" (או "ריר מפלסטילסקין" בלע"ז או רומפלשטומפל, אם תרצו), ולהפוך אותו לסיפור תמוה ונטול היגיון. צריך להתאמץ בשביל זה. ונראה שמישהו ב"מחשבת" התאמץ מאוד כשיצר את גרסת המחשב הישראלית ל"עוץ־לי־גוץ־לי", וכינה אותה בשם הלא מחייב "בת הטוחן".

מצד אחד – חובה להסיר את הכובע בפני היופי המרהיב והמקצועיות של המשחק. המוסיקה יפהפייה, האפקטים מושקעים, הממשק חכם, והגרפיקה המרהימה (שנוצרה על ידי צמד אנגלי־צרפתי יצירתי במיוחד) מלאה בפרטים ופיוט. במשחק שזורים משחקים מתוחכמים ומקסימים, ששווה להיות ילד בשבילם. מצד שני, עם העלילה המשונה הזו, שלה אחראי אורן אופסלבלום, יישארו ילדינו עם חצי תאוותם האינטלקטואלית בידיהם.

העלילה, אם כן, נפתחת במהדורת החדשות, שמדווחת על מרען שהצליח להפיק זהב מחיטה. מילא שהקש הפיוטי הפך לחיטה, אבל יש עוד. הטוחן מגיע לבית המרען ומבקש ממנו מטילי זהב תמורת הבטחה לתת לו את בתו לאשה לכשתגדל.

העלילה המקורית הרבה פחות שוביניסטית. שם אף אחד לא מוכר ילדות בשביל כסף. הטוחן, שאין לו כסף לשלם את חובו למלך, מתרברב ומספר שבתו האלכימאית מסוגלת להפוך קש לזהב. בלילה הראשון, כשהיא סגורה בחדר ולא מצליחה להפוך קש לזהב, מגיע שרון קטן ומציע לעזור לה תמורת תכשיט. גם בלילה השני השרון מציל אותה, ואילו בלילה השלישי, כשכבר אין לה מה לתת – היא מבטיחה לו את בנה בכורה שייוולד לה אחרי שתתחתן עם המלך. ואכן כעבור שנה מגיע השרון ודורש את שהובטח לו – אלא אם כן, כמובן, תצליח לנחש מה שמו.

אין לי בעיה עם זה שבמקום נול אריגה יש כאן מין מכונת אלכימיה בסגנון מנהרת הזמן. אין לי בעיה גם עם זה שבטירת הטוחן המיליונר־בין־לילה יש מזכירה, אינטרקום ופקס. אבל מה ההיגיון שמאחורי החתונה המשונה הזו עם המרען? אם הוא מרען ולא שרון מגעיל, אז למה שלא תתחתן איתו? ואם האבא שלה נותן אותה בלי לשאול – אז מה בצע לנו בכל הקידמה של הפקסים? הרי הרעיון המרכזי בעלילה לא מתקדם במיוחד.

תמיר סגל מ"מחשבת" מסביר שרוב ההשקעה במשחק התמקדה בעיצוב. "השתמשנו בטכנולוגיה שרק מטורפים משתמשים בה. מחשב של סיליקון גראפיקס שהוא יקר בצורה מחרידה. הטקסט אצלנו הוא בסוף בסוף. קודם מעצבים את המשחק". זה באמת משחק שכיף יהיה לילדים לשחק בו, אבל בכל זאת – רצוי לצרף את הטקסט המקורי.

"בת הטוחן". הפצה: מחשבת. מחיר: 99 שקלים.

טוני ודאג ממציאים את המיקרוגל

מחשבים? אינטרנט? לווינים? אף אחד מכל אלה לא היה בא לעולם אילולא ערך הצבא האמריקאי ניסויים סודיים בנסיעה בזמן, אי שם בשנות ה–50. יש אנשים שלוקחים את זה ממש ברצינות

דאגלס ראשקוף, גרדיאן

מייקל אש, גבר קירח ובנוי היטב כבן 40, ידוע כמי שטוען שהיה מעורב בניסויים בנסיעה בזמן, שמומנו על־ידי משרד ההגנה האמריקאי מאז 1983. פרטי הפרשה המוזרה הזו, המקבלים כעת פרסום באינטרנט ב־ http://www.execpc.com/vjentpr/montauk.html, ובחנויות לספרי העידן החדש, הם פחות או יותר כאלה:

באוגוסט 1943 עמלה המכונה הצבאית האמריקאית על פיתוחה של טכנולוגיה חשאית שנועדה להביא לכך שלא ניתן יהיה לקלוט ברדאר את תנועות מטוסיה ואוניותיה. הם הציבו כמה מהודים (מכשירים להגברת הקול על־ידי תהודה) של שדות מגנטיים בגוף הספינה (USS Eldridge היה שמה), בתקווה שאותות הרדאר יוסטו מהספינה ולא יחזרו למכ"ם. אבל ברגע שהופעלו המהודים, יצרה המגנטיות סדק בממד הזמן־מרחב סביב הספינה, והיא נעלמה. היא נעלמה מנמל פילדלפיה ל־15 דקות, ובאותו זמן עברו שניים מאנשי הצוות שעל סיפונה למונטאוק, ניו יורק, 1983. 40 שנה קדימה.

חכו, הסיפור נהיה טוב עוד יותר. הסיבה להופעתם של שני אנשי הצוות במונטאוק, היא שבמקום ממוקם בסיס צבאי, פורט הירו, שבו מתקנים תת־קרקעיים, בהם מתבצעים מחקרים על נסיעות בזמן מאז תחילת שנות ה־80. המדענים המעורבים בניסויים האלה כבר ידעו על הניסוי המפורסם בפילדלפיה. הם חטפו את שני אנשי הצוות משבר הזמן שלהם, דאגו לתדרך אותם, ושלחו אותם בחזרה ל־1943.

אש, ואזרחים נוספים הטוענים כי נטלו חלק במחקרים האלה, טוענים כי אנשי הצוות נשלחו בחזרה לשנות ה־40 כשברשותם הטכנולוגיות המתקדמות ביותר. הרעיון היה לשפר באופן מואץ את היכולות הטכנולוגיות של ארה"ב בין 1943 ל־1983 באמצעות כינון לולאת היזון־חוזר.

נניח שב־1983 הטכנולוגיה המתקדמת שלנו היתה שפופרות הוואקום. היינו יכולים לשלוח את אלה ל־1943, ופשוט להמתין שמישהו יהפוך אותן לטרנזיסטורים, נניח. אחר כך היינו שבים בחזרה ל־1943 עם טרנזיסטורים, וממתינים לפיתוחם לשבבים בעשור שלנו. התאוצה האדירה בהתפתחויות הטכנולוגיות בין שנות ה־40 לשנות ה־80 מובנת על־ידי משתתפי מונטאוק – ובסיס התמיכה הגדל שלהם – כשימוש מחוכם בחור הזמן.

אש ועמיתיו טוענים שהם בני האדם שנסעו בחזרה בזמן, כשהם מביאים טכנולוגיות לעבר ומתקנים בעיות היסטוריות. הם יוצאים לציבור כיום משום שהם סבורים, כי ממשלת ארה"ב וגופים אחרים נהנים משליטה גדולה מדי על מה שמקובל כ"מציאות", וכי אזרחים רגילים חייבים לפתח את היכולות האלה לפני שכולנו נשאר מאחור. כמו כן, הם טוענים כי רק כעת הם נזכרו בניסויים שנטלו בהם חלק.

גם אם נשאיר בצד את המשימות הסנסציוניות ביותר שלהם (כגון משימת השגת דגימת דם של ישו), הרי שבכל הסיפור הזה עדיין יש המון בעיות לוגיות. ראשית, אם אתה חוזר בזמן עם מיקרוגל, ומעניק אותו למדען בשנות ה־40, הרי שהיית משנה את העולם. אם טכנולוגיית מיקרוגל היתה קיימת בשנות ה־50, הרי שטכניקות רפואיות חדשות היו עשויות להציל את חייו של אחיך המבוגר ממך – ואז לא היית נולד כלל. אם הטלוויזיה לא פותחה בשנות ה־40 אלא היתה פשוט תוצאה של רמאות בנסיעה בזמן, הרי שהוריך לעתיד היו יכולים לשבת בבית ולצפות ב"אני אוהב את לוסי" – במקום ללכת לנשף הריקודים, שבו הם נפגשו.

במלים אחרות, אם המדענים האלה אמנם הגיעו לתוצאות כאלה – הרי שקרוב לוודאי שהם כלל לא היו נולדים היום. ולכל הפחות, איך הם יכולים לצפות שאותם הנשיאים ייבחרו, או שהם יהנו מאותם מינויים והזדמנויות בצבא, אלה שהפכו אותם למה שהם היום?

העניין הזה לא באמת הדאיג אותם, אמר לי אש כששאלתי אותו בנימוס על הפרדוקס הקלאסי הזה. הייתי מצפה שתהיה לו תשובה טובה מעט יותר, בהתחשב בעובדה שהוא הקדיש זמן כה רב למסעות בזמן, או לפחות להמצאת הסיפורים עליהם.

יש בעיה נוספת עם התרחיש של אש. אם אמנם ההמצאות והמציאויות החדשות האלה פשוט טיפטפו דרך הזמן, יש לשאול כיצד יודעים המדענים האלה על מה שעשו? אש גם טוען, באופן לא חכם במיוחד, כי שליח המסע בזמן הוא שרצח את קנדי. הוא לא נרצח עד 1983, אז שב הצבא בחזרה בזמן וגרם לרציחתו. כעת כולנו זוכרים את קנדי כמי שנרצח ב־1963, משום זה מה שקרה ב־1963 "ה־מתוקנת".

אבל כיצד יודעים המדענים כי הם עשו זאת? הם שמים משוגע לנסיעות בזמן דוגמת אש בכיסא מיוחד, מציידים אותו בציוד הנסיעה בזמן, ושולחים אותו למשימה. אם הנוסע חוזר לאחר שהשלים את משימתו בהצלחה, הרי שהמדענים לעולם לא יוכלו לדעת מה היתה המשימה הזו. שהרי במציאות שלהם, המציאות החדשה, קנדי מוכר כמי שנרצח ב־1963, שכן מותו הוא כבר חלק מההיסטוריה העולמית. רק הנוסע בזמן יודע מה קרה! העולם וההיסטוריה עצמה הם שני דברים שונים לחלוטין (פרט לעובדה שהמעבדה והמדענים הם בדיוק כפי שהיו קודם לכן) – אבל רק הנוסע בזמן יודע זאת. הוא מתדרך את המדענים על מה שעשה, ואלה חייבים לקבל את דבריו כפשוטם. כששאלתי על כך את אש הוא אמר לי, שאני יכול פשוט לא להאמין לו. ספקנות היא דבר בריא.

• הכותב הוא עיתונאי, פרשן מדיה ופילוסוף של דור ה־X. "מועדון האקסטזה", ספרו החמישי, יצא לאור ביוני. אתר הבית שלו:
http://www.inter/~rushkoff/

דרוש: אהרן ספלינג

אופרות הסבון על הרשת מתרבות במהירות. בחורות יפות יש, עלילות מסובכות יש, בגידות יש, תככים יש. הדבר היחיד שחסר זה כסף

איילת בכר

טארה, בלונדינית זוהרת בת 23, בסך הכל רצתה להיות החברה החדשה שלנו. כשהיא הופיעה על הרשת, לפני מעט יותר משנתיים, היא סיפרה שהיא סטודנטית לקולנוע, שאין לה כסף לעשות סרטים, ושנמאס לה לכתוב למגירה. היא החליטה לעלות על הרשת, ולפנות לקהל של מיליונים.

כך נפתח הפרק הראשון של "הספוט" אופרת הסבון הווירטואלית הראשונה, שסיפרה על טארה וחבריה, חבורת צעירים חטובים, החולקים בית מפואר על חוף הים בסנטה מוניקה. הסדרה כללה קטעי יומנים, צילומים, וידיאו וסאונד. המבקרים הוזמנו לשוחח עם הגיבורים באמצעות דואר אלקטרוני וצ'אטים.

מהיום הראשון לקיומה, זכתה המקבילה הווירטואלית של "מלרוז פלייס" לעשרות אלפי ביקורים ביום, לתקשורת אוהדת ולמבול של חיקויים ופרודיות. "הרשת מעניקה לנו אפשרות לבטא את עצמנו...", כתבה טארה בירמנה. "יש לנו קהל פוטנציאלי של לפחות 20 מיליון. והקהל הוא שבוי, כל עוד לא נאכזב אותו".

והם לא אכזבו: אחרי ההיסטריה ההתחלתית, שגרפה אל האתר עד 170 אלף מבקרים ביום, המספר התייצב על כ־40 אלף מבקרים ב ום. בתוך פחות משנה, גדל צוות ההפקה מארבעה ל־25, ו"הספוט" כבר כונתה "הסבתא" של אופרות הסבון האינטראקטיוויות.

אופרות הסבון ברשת הן למעשה רשומון המורכב מיומנים, תמונות סטילס, קבצי קול, צ'אטים והודעות בדואר אלקטרוני. "הצופה", מכיר את הדמויות הראשיות, בוחר לו את הדמות איתה הוא רוצה להמשיך ודרכה מתוודע לגיבורים האחרים ולעלילה. זה יותר פשוט ממה שזה נשמע, וזה גם כיף. להבדיל מאחותה הטלוויזיונית, אופרת הסבון הווירטואלית מכריחה אותך לחשוב.

הפופולריות של הסדרה הפכה לסמל של הפוטנציאל הטמון בבידור על הרשת. ראסל קולינס, הפרסומאי הקליפורני שקנה את הרעיון, הכריז בראיון ל"לוס אנג'לס טיימס" כי הוא עומד להפוך ל"איי־בי־סי של האינטרנט", וכי "'הספוט' מגניב פי עשרה ויותר מ'מלרוז פלייס'". השאלה הגדרה שהסתובבה בענף היתה: "מי יהפוך לאהרן ספלינג של המולטימדיה?"

לא גמרו את החודש

התשובה הגיעה מהר מהצפוי. בינואר השנה, חברת סייברקאסט, שהפיקה את "הספוט", פשטה את הרגל. ביולי האתר נסגר. מפיקי "הספוט" נכשלו במה שספלינג עושה טוב כל כך: מכירת פרסומות. מסיפור הצלחה הפכה "הספוט" לדוגמה המרכזית במאמרים המנבאים את מותה של הרשת. יש אפילו בדיחה: משמעות ראשי התיבות ISP היא לא "ספקי שירות", Internet Service Providers, אלא "I'm Still Profitless" (עדיין לא רווחי).

החשבון פשוט: עלות ההפקה היא 72 אלף דולר לחודש, סכום פעוט ביחס לעלויות ההפקה של סדרות טלוויזיה (לפי המפיקים, "הספוט" יכולה להתקיים במשך שנה במחיר פרק אחד של "אי.אר"), הבעיה היא מיעוט הפרסומות. עם שלוש או ארבע רצועות פרסום ("בנרים") בלבד, במחיר 16.5 אלף דולר כל אחת, "הספוט" לא גמרה את חודש.

קארי, אחת הדמויות הפופולריות, ניסתה להסביר בהודעת הפרידה שלה, כי "לפעמים קורים דברים שקשה להסביר... הפרויקט חייב להפסיק, לעת עתה. זה סיפור ארוך מאוד".

"הספוט" נתנה השראה לאופרת הסבון הראשונה של אסיה, "אקספוז", שנוסדה בהונג קונג באוקטובר 1996. כמו "הספוט", גם "אקספוז" ("חדר להשכיר"), מורכבת מקטעי יומנים וצילומים, ומכנסת תחת קורת גג אחת חבורה של בני 20 ומשהו, חתיכים ורומנטיים. "אקספוז" ירדה מהרשת בסוף מאי. מפיק הסדרה, בריאן הו, הכריז מההתחלה שמדובר במוצר תדמיתי, שלא למטרות רווח. "הכוונה היתה לנסות דרכים שונות לפרסום באינטרנט. אם הסדרה היתה רווחית, היינו ממשיכים אותה, אבל בשבילנו, הפוטנציאל הסתיים כשהמחקר הסתיים".

ומה עם המחזור החודשי?

"זוהי אופרת הסבון של המאה ה־21", סיכם הו. "יש בה הכל. פנים יפות, סקס, רומנטיקה, בגידה וקריירה". מה שאין בה זה תרגום לאנגלית. הטקסטים, מלבד יומנו של בעל הבית, מארק, הם בסינית. בכל זאת, האתר שווה ביקור בגלל ההפקה המהוקצעת והשחקנים הלבושים היטב.

טיפני צ'נג, 31, מעצבת אופנה לשעבר, היא זו שהגתה את העלילה של "אקספוז", לפני שעברה לעבוד אצל המתחרים, באסיה און־ליין. צ'נג, בובתית ומקסימה כמו הדמויות שהמציאה, מפתחת כרגע אופרת סבון חדשה. "הסיפורים", אמרה צנג', "נועדו לרגש ולחדור אל הלב; העיצוב, לעומת זאת, נועד לגרות את העין. האתר צריך להיות דחוס, פלאשי ופאנקי, משהו שהוא פשוט וואו!".

כמעט כל סדרה חדשה, ומדובר בכמה עשרות, זוכה לסיקור נרחב בעיתונים. אלה בדרך כלל נוטים לתאר את האופרות הווירטואליות במונחים השאולים מעולם הטלוויזיה. הנוסח הוא כמעט אחיד: "מלרוז פלייס" פוגשת את "העולם האמיתי", או "חברים" שפוגשת את "בוורלי הילס", שפוגשת את "דאלאס", שפוגשת את "ציפורים מתות בסתר". אופרת סבון בשם "פרנדייל" הכתירה את עצמה בשילוב מסקרן מעט יותר: "טווין פיקס" פוגשת את "בועות". הסדרה עוקבת אחר טיפול פסיכולוגי קבוצתי של חבורת נופשים. "פרנדייל" נתמכת על־ידי אמריקה און־ליין, ומקודמת באתרי הבידור של החברה. "הכורסה", אתר חביב, עובד על אותו עיקרון בדיוק.

אופרות הסבון מתרבות בקצב מהיר, והז'אנר כבר זכה לסיווג משלו בקטגוריית הבידור של מנוע החיפוש "יאהו!" (Episodic web series). הגידול במספר הסדרות הביא לגיוון בתכנים, בסגנון ובקהל היעד. "גיי דייז" עוקבת אחרי חבורת הומואים ולסביות בלוס אנג'לס. "טכנו 3" הוא סיפורן המזעזע של שלוש נשים שעובדות ביום ובלילה נשלטות על־ידי סייבר־טרוריסט מרושע שמספק את כל תשוקותיהן.

בצד שפע הפקות קיקיוניות דלות תקציב, מתפתח ז'אנר נוסף, של אופרות סבון שממומנות על־ידי המפרסמים ומקדמות מוצרים באמצעות מבנה עלילתי קלוש. "מריסון 475" היא סדרה העוקבת אחרי המתרחש במשרד פרסום במנהטן. ההתרחשות היא רק קולב מאולץ לפרסומות לתרופות, המופיעות פעמיים בכל פרק. העלילה נקטעת ללא הצדקה בשאלות כמו: "מה עם המחזור החודשי שלך?", "מה גורם לאלרגיות" ולסיום כל פרק: "איפה כואב לך?". חברת הטלפונים הענקית "ניינקס", נותנת חסות ל"914", סדרה המתארת את האירועים המרתקים המתרחשים באותו אזור חיוג, מצפון לעיר ניו יורק.

שובו של הפיץ' פיט

בלבול התחומים בין הטלוויזיה לרשת הוא מאפיין מרכזי בהתפתחות של הסייבר־דרמות. המיזוג הטכנולוגי הצפוי בין מסכי הטלוויזיה והמחשב מעודד נזילות גוברת של תכנים ופורמטים. סדרת הטלוויזיה האחרונה של אהרן ספלינג, בשם "סנסט ביץ'", מביאה למסך הקטן את הרומן הווירטואלי הראשון, המתרחש בסייבר־קפה. הקפה המחובר ממלא את המקום המכובד שהיה שמור בעבר לעסקים מסורתיים כמו הפיץ' פיט.

המרוויחה הגדולה מנפילתה של ה"ספוט" היא "איסט וילג'", הפקה עתירת תקציב המצליחה להבדיל את עצמה מכל האחרות. "איסט וילג'" יושבת על ה"פאתפיינדר", אתר־העל המבוקש של טיים וורנר, שמארח גם את הסי־אן־אן ו"טיים מגזין". המפרסמים של טיים וורנר מפרסמים גם ב"איסט וילג'".

הדמויות הקוליות של "איסט וילג'" מספקות כר נרחב של בגידות, התמכרויות ותחביבים לשעות הפנאי, כגון עבודת אלילים, הרואין, ניסיונות לרצח וגניבת זכויות יוצרים. בינואר השנה הקימו יוצרי הסדרה חברת הפקה שנועדה לחקור אפשרויות להפקות משותפות לקולנוע ולאינטרנט. החברה מקווה שהקהל של "איסט וילג'" יצפה גם בסרט הקולנוע בהפקתה, "החתונה": קומדיה רומנטית המתרחשת, איך לא, באיסט וילג'.

יוצרי "הספוט" המנוחה לא נשארו ללא עבודה. סקוט זקריאן, הוגה הסדרה, שוקד כעת על פיתוח ערוץ בידור אינטראקטיווי לאמריקה און־ליין. הדוברת של אמריקה און־ליין הודיעה כי "נפילתה של 'הספוט' באה ללמדנו שהשילוב של טקסט ותמונות הוא פארסה". האתר החדש, היא מבטיחה, יהיה משהו שונה לגמרי. זקריאן מבטיח אינטראקטיוויות, מערכות יחסים עמוקות ושימוש אופטימלי בטכנולוגיה. "למרבה המזל", הוא כותב בהצהרת הכוונות של האתר, "המדיום החדש מתקדם במהירות האור".

רשימת אחרים:

- "הספוט"
  http://www.thespot.com
- פרודיה על "הספוט"
  http://www.thesquat.com
- אופרת הסבון האסייתית הראשונה
  http://www.xpoze.com
- "איסט ווילג'", הטוענת לכתר:
  http://www.theeastvillage.com
- האתר החדש של יוצרי "הספוט":
  http://www.asylum.com
- "הכורסא" (חביב ביותר):
  http://www.thecouch.com
- "גיי דייז":
  htttp://www.gaydaze.com
- "טכנו 3":
  http://www.bluepearl.com/entertainment/soap/techno3text.html

בתי ספר

הבדיוני

כשהחזון העתידני יתגשם, ומכולנו לא יישארו אלא מוחות שצפים בגיגיות ומתקשרים אלה עם אלה באמצעות עזרי טלקומוניקציה ממוחשבת, אין ספק שנכיר תודה להוגי ומייסדי הקהילות הווירטואליות. הקהילות הללו, שנוסדו כסביבת מחייה לדמויות פיקטיוויות ומשחקי תפקידים באינטרנט, מספקות כיום סימולציות כמעט מלאות לחיים עצמם, ומן הסתם זאת היתה רק שאלה של זמן עד שיצוצו בהן גם בתי ספר וירטואליים. על תוכניות ההקמה של בתי ספר כאלה, יתרונות, חסרונות וניסוי הקהילה הווירטואלית של אוניברסיטת סטנפורד:

http://pixel.cs.vt.edu/edu/nie

המרושת

"סייבר־סקול" היא רשת קשר בין בתי ספר, המעוניינים להשתמש באופציות שמציע האינטרנט כדי להעשיר את מה שהם מעניקים לתלמידיהם. באמצעות הרשת יכול בית ספר לשאוב ממקורותיו של בית ספר עמית, להתייעץ, או לבנות תוכנית לימודים הנסמכת כולה על צוות ואמצעי הוראה הנמצאים מאות קילומטרים מחדר המורים האמיתי שלו. אין צורך בהשכלה קודמת כדי ללמוד בסייבר־סקול ואין מגבלות גיל, צריך רק להבין אנגלית ולסמפט את המחשב האישי, שהוא שער הכניסה למערכת. בחלק מהקורסים, אלה המעניקים נקודות זיכוי במערכת החינוך האמריקאית, יש צורך לשלם שכר לימוד:

http://cyberschool.4j.lane.edu

הגמיש

"גמישות טוטלית" היא סםמתו המוצהרת של בית הספר הווירטואלי "אקדמיית דניסון", המעניק בסיום הלימודים תעודת בגרות אמריקאית מלאה, והמקיים את קורסיו כולם, מא' ועד ת', באינטרנט. ההרשמה פתוחה לכל, ומאחר שהרעיון הוא לאפשר לימודים לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים, ניתן להירשם בכל זמן ולקבל ייעוץ בבנייה של תוכנית לימודים אישית. האקדמיה מציעה יותר מ־30 פרויקטים באמנות, מדעי החיים, ספרות ושפה אנגלית, מתמטיקה ועוד, ומעמידה לרשות תלמידיה ספרייה וירטואלית שבה הם יכולים לעלעל בחומר עזר רלוונטי, וחדרי צ'ט, שבהם הם יכולים להיפגש לשיחה עם תלמידים נוספים.

http://www.dennisononline.com

המיוחס

לו היה "וילווי", בית הספר הווירטואלי הפרטי, נוסד באנגליה, אין ספק שהיו לו נבחרת רוגבי, אורוות סוסים ותקנון תלבושת המקטלג 76 סוגי גרביים ועניבות. מאחר שהוא נולד באינטרנט, וילווי משקיע את כל האנרגיות שלו בהקפדה על כך שתוכנית הלימודים תעשה שימוש בטכנולוגיה החדישה ביותר ומבטיח להתעדכן ברציפות. השיעורים נערכים באמצעות שיחות ועידה המצולמות בווידאו במצלמת רשת, שמעבירה את התמונות לכל התלמידים והמורים. המקום נפתח ביוני השנה על־ידי ג'נט בי הייל, מחברת ספרי ילדים. הוא מספק לתלמידיו תוכנות שמאפשרות להם גישה ישירה לאתרים נבחרים, שכן הקוריקולום מבוסס כולו על חומר המצוי ברשת. בית הספר מעוניין להכשיר את תלמידיו להתמודדות עם עולם דינמי, שבו המחשב הוא כלי עבודה בסיסי. שנת הלימודים שם נפתחת היום, 2 בספטמבר, והקורסים המוצעים לתלמידי כיתות היסוד כוללים: לימודי המינים, אמנות ולימודים הומאניים, ספרות, תכנון אתרי אינטרנט ועוד

http://204.186.19.24

השמימי

האוניברסיטה של אוקלהומה פתחה את "קאל־קמפוס", המרכז קישורי אינטרנט ללימודים באמצעות לווין, כזה שסביבו אמורים להתקבץ סקרני כל העולם ולהרחיב את אופקיהם בחדווה. המרכז, שנוסד בשנת 1985, מרכיב את מערכת השעות שלו כך שתלמידים מכל רחבי תבל יוכלו למצוא לעצמם כיתה מתאימה בשידור חי, שבה יוכלו להשתתף מבלי להחזיק את עפעפיהם פתוחים באמצעות גפרורים. כרוך בתשלום, המשתנה בהתאם לקורס שתבחרו (גרמנית, אלגברה ועוד):

http://calcampus.com

הציבורי

בקליפורניה, ארץ סימפטית בלאו הכי, מערכת החינוך הציבורית יודעת ומתייחסת לקיומם של תלמידים שמסיבה זו או אחרת אינם מגיעים לבית הספר. חלקם בעלי מוגבלויות פיסיות, אחרים מרותקים למיטה בגלל מחלה, וישנם אלה שפשוט לא הסתדרו במסגרת, או מעדיפים ללמוד בקצב הפרטי שלהם. כל אלה, גם אם הם כוכבי קולנוע שפשוט לא מוצאים זמן להגיע לכיתה, ובתנאי שאינם רשומים במקום אחר, זכאים להתחנך בבית הספר ללמידה מרחוק, בית ספר יסודי המספק את כל מה שמספקים עמיתיו המסורתיים ועוד, דרך המחשב האישי והמודם.

http://www.cdlp.rssd.k12.ca.us

הקפדני

"סייבר־היי" אמנם חי ונושם באינטרנט, אך פרט לכך הוא נשמע אמיתי להחריד: המורים עובדים עם התלמידים דרך המחשב על בסיס יומיומי, ממש כמו בתיכון רגיל, מנהלים ומפקחי חינוך דוגמים את השיעורים הווירטואליים המתקיימים בו על מנת להעריך את צוות ההוראה, המנהל והמורים מקיימים שיחות ממוחשבות עם ההורים בתדירות גבוהה, יש ציונים, יש תעודות ואפילו רישום נוכחות – ומי שמתחפף מיותר מדי שיעורים עף. סייבר־היי מעודד הצטיינות, ולפיכך כל תלמיד חייב למנות הורה האחראי לקשר עם המוסד, והוא מקבל דיווח שוטף על הישגיו. עבודות ובחינות נערכות בדואר אלקטרוני. אפשר לעוף מבית הספר גם בגלל התנהגות לא ראויה או הישגים לא מספיקים. כניסה אפשרית רק אם יש מקום פנוי, במחיר 100 דולר לראש.

http://www.cyberhigh.org

CYBERHIGH

לידיעת הגולשים

וירטואליים

המדליק

מרכז הלימודים "וילג'", המכנה את עצמו "בית הספר השלם של העתיד און־ליין", פתוח לתלמידי חטיבות הביניים ומעלה, ועולה 385 דולר לכל יחידת לימוד. הוא מדליק, צבעוני ורב השראה, יש לו אגף מיוחד שבו אפשר ללמוד לכתוב שירה ופרוזה או לפתח בעיות לוגיות שאינן בתוכנית הלימודים, והוא משתף פעולה עם אמזון, חנות הספרים הענקית שנמצאת רק באינטרנט. ההרשמה בעיצומה.

http://www.snowcrest.net/villcen/vlchp.html

הנידח

תושבי הבוש האוסטרלי למדו פעם בחושות, מול מקלטי רדיו חובבים מחרחרים. היום גם הם עברו לאינטרנט. את כל המידע על למידה מרחוק, מגיל הגן ועד התיכון, ביישובים שאליהם אפשר להגיע רק אחרי רכיבה מאומצת של יומיים על גב קנגרו, אפשר למצוא במרכז המידע:

http://www.distance.vic.edu.au

החליפי

נשרתם מבית הספר? חסרה לכם בגרות אחת או שתיים? קורסים חליפיים, המוכרים על־ידי רשתות החינוך של צפון אמריקה, אפשר לקחת בבית הספר האלקטרוני של גראנד קאונטי, המוכן להעניק לכם בגרות מלאה.

http://www.grand.k12.ut.us/ehs/home.htm

המקצועי

איפה אם לא במישיגן יקום קולג' וירטואלי למכונאות רכב? הוא נולד בתמיכת האוניברסיטאות ותעשיית הרכב המקומית, כמובן, ומיועד למי שמסוגלים לשבת בבית מול המחשב ולדמיין איך יחליפו את הקרבורטור וידחפו לכם את האלמנט:

http://mvac.org

העברי הראשון

"אביב" הוא בית הספר הווירטואלי העברי הראשון, מייסודה של האוניברסיטה העברית, מתפעלת פרויקט סנונית האלילי. למידה אינטראקטיווית בתחומים מגוונים, מפילוסופיה דרך מתמטיקה בדיונית ועד בנייה במרחב ומתמטיקה למחוננים. יש גם חדר מורים, סייברספייסי כמו כל השאר.

http://aviv.k12.il

אתר הקפטן:
http://www.haaretz.co.il/captain

המצעד

עשרת העיתונים המקוונים בעלי מספר הכניסות הגבוה ביותר בשבוע האחרון של אוגוסט לפי סקר של web21 (http://www.web21.com):

- http://www.pathfinder.com
- http://www.usatoday.com
- http://www.nytimes.com
- http://www.cnet.com
- http://www.weather.com
- http://www.jpost.com
- http://www.washingtonpost.com
- http://www.chinatimes.com
- http://www.wsj.com
- http://www.totalnews.com

סנונית מארחת לצ'ט את יו"ר הסוכנות היהודית, אברהם בורג, מחר. ניתן לשלוח שאלות באי־מייל, או להיכנס לאתר:

ircvip@mail.snunit.k12.il
http://www.snunit.k12.il

מדריך תיירות חדש לישראל כולל שפע אינפורמציה, שמאורגנת באופן מעורר התפעלות וקל לשימוש. יש התייחסות לבתי מלון, סוכני נסיעות, אטרקציות שונות המחולקות לפי ערים ואזורים גיאוגרפיים, וגם מידע שימושי כמו מפות, מחירים ושערי מטבע. הכל באנגלית, אבל אל תתנו לזה למנוע מכם ביקור.

http://www.inisrael.com

האתר העסקי "שמש" של "קו מנחה" מציע למעוניינים להתעדכן בדו"חות הכספיים של חברות ישראליות ביום פרסומם, כולל סקירות מנהלים, דו"חות רווח והפסד, מאזנים ותזרימי מזומנים. יש גם ארכיון של דו"חות קודמים, החל משנת '95.

http://shemesh.trendline.co.il

אתר חדש של שידורי קשת מציג בפניכם את כוכבי האתר, לוח התוכניות וחידושים אצל הזכיינית, ומציע גם להשתתף בחידון טריוויה נושא פרסים:

http://www.keshet-tv.co.il

האתר של מגזין האינטרנט "אינטרCD" מציע עדכון שבועי של חדשות בתחום האינטרנט ומבחר כתבות מתוך "גיליונות" קודמים. כרגע תוכלו לקרוא באתר השוואה בין הקומיוניקייטור לאקספלורר 4, לקבל 100 טיפים לשימוש בנטסקייפ 4, וכמובן לקרוא הכל על מבצע מינויים למגזין.

http://www.intercd.co.il

אתרים חדשים

האתר החדש של מגזין הטבע "טבע הדברים" כולל הן קטעים מגרסת הנייר והן גרסה אינטראקטיווית, המיוחדת לרשת. הגרפיקה מאירת עיניים, התחומים מעניינים, אבל הכתבות לא מופיעות במלואן, מה שדי מבאס.

http://www.tevahadvarim.co.il

אתר ישראלי חדש בגאוסיטיס מציע להוריד בחינם תוכנה שמשרתת זן ישראלי ייחודי של בני אדם – חברי ועד הבית. בעזרת התוכנה יוכל ראש הוועד החרוץ לעקוב אחר הפעילות השוטפת של הבניין, פרטי הדיירים וההוצאות. לשטוף את המדרגות – זה כבר דבר אחר.

http://www.geocities.com/SiliconValley/Pines/7345/vaad.html

מה עשיתם היום בשביל שלום? הקמפיין של תנועת "דור שלום" – עכשיו גם ברשת. אפשר לחתום על עצומה שתישלח לראש הממשלה, להצטרף לפעילות בעולם האמיתי וכמובן לתרום כסף. ההצעה כתובה כולה באנגלית, כאילו כבר אין ישראלים שיכולים להזדהות עם הרעיון, אבל במקרה הזה המטרה מקדשת את האמצעים המוטלים בספק.

http://www.dorshalom.org.il

בהכנת המדור השתתפה: דפנה לוריינוביץ

אינטרנט בנטוויז'ן-
ללא הגבלה בסוף השבוע!*
www.netvision.net.il
NetVision
360
שעות חינם!?!
מבצע חיבור מיוחד:
180 ש"ח ל-3 חודשים ראשונים,
6 שעות חיבור בחודש וגלישה
ללא כל הגבלה בסופי השבוע*
בנוסף, תהנו מיתרונות שרק נטוויז'ן, חברת האינטרנט המובילה בישראל, יכולה להציע:
מעל 280 אנשי תמיכה מעולים 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע.
אלפי מודמים (33.6), בכל אזורי החיוג (פנויים גם בשעות העומס!).
החיבור המהיר ביותר מהארץ לאינטרנט - 10.5MB!
חיבור אופטי עם גיבוי לוויני - בלעדי לנטוויז'ן!
אתר בית דינמי וידיעון למשתמש כל חודש עם החדשות הכי החמות.
הצעות והנחות בלעדיות ללקוחות נטוויז'ן.
* אין כפל מבצעים.
* המחירים מחושבים לפי שער הדולר ביום החיוב.
* לפי תקנון המבצע במשרדינו.
* נטוויז'ן שומרת לעצמה את הזכות להפסיק את המבצע בכל עת.
נטוויז'ן. כך מתחברים לאינטרנט.
NetVision
החברה המובילה בישראל באינטרנט. לשרותך.
לפרטים: 1-800-300-301